

Obavljanje djelatnosti koje nisu upisane u sudski registar

Pripremila: Jelena Radić

Uvodno

Zakon o trgovačkim društvima u odnosu na predmet poslovanja trgovačkih društava propisuje slobodu obavljanja djelatnosti a što proizlazi iz načela poduzetničke slobode. Članak 32. određuje da predmet poslovanja trgovačkih društava može biti obavljanje svake dopuštene djelatnosti. Pritom je dopuštena djelatnost svaka djelatnost koja nije zakonom zabranjena ili nije suprotna moralu društva.

U slučaju da postoje zakonom propisane obveze da trgovačko društvo može obavljati određene djelatnosti koje čine predmet njegovog poslovanja a koji je upisan u sudskom registru samo nakon što registarskom sudu podnese odluku nadležnog tijela o ispunjavanju tehničkih, zdravstvenih, ekoloških i drugih uvjeta propisanih za obavljanje tih djelatnosti, ono ne smije početi obavljati predmetnu djelatnost prije nego registarskom sudu dostavi predmetne akte. U suprotnom će odgovarati za prekršaj.

Također, ako je zakonom za određene djelatnosti propisano da ih mogu obavljati samo određeni oblici trgovačkih društava te da se pojedine djelatnosti mogu obavljati samo na temelju suglasnosti, dozvole ili drugoga akta nadležnog tijela, obavljanje takvih djelatnosti je dozvoljeno samo trgovačkim društvima za koje je to zakonom određeno odnosno samo ako za to dobiju propisanu suglasnost, dozvolu ili drugi akt nadležnog tijela. Postupanje suprotno navedenom također je kažnjivo kao prekršaj.

Djelatnosti koje su predmet poslovanja

Predmet poslovanja trgovačkog društva utvrđuje se, a ovisno o obliku trgovačkog društva, izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom odnosno statutom trgovačkog društva te se upisuju u sudski registar nadležnog trgovačkog suda (prema sjedištu društva) s naznakom djelatnosti koje ga čine. U slučaju naknadnih dodavanja odnosno brisanja određenih djelatnosti iz predmeta poslovanja potrebno je slijediti postupak koji je predviđen za izmjenu osnivačkih akata (izjave o osnivanju, društvenog ugovora odnosno statuta) te podnijeti registarskom sudu prijavu za upis predmetnih izmjena.

Obavljanje „pomoćnih“ djelatnosti bez upisa u sudski registra

Sukladno članku 35. Zakona o trgovačkim društvima, trgovačko društvo može obavljati samo one djelatnosti koje su kao predmet poslovanja tog društva upisane u sudskom registru kod nadležnog trgovačkog suda. Međutim, osim tih djelatnosti, trgovačko društvo može obavljati i druge djelatnosti a koje služe obavljanju djelatnosti koja je upisana u sudski registar, ako se one u manjem opsegu ili uobičajeno obavljaju uz upisanu djelatnost. Osim navedenih, Zakon ne razrađuje daljnje kriterije za procjenu tzv. „pomoćnih“ djelatnosti, već je isto potrebno prosuđivati od slučaja do slučaja.

U slučaju kada trgovačko društvo sklopi poslove s trećim osobama, a koje su izvan djelatnosti koje su za to društvo upisane u sudski registar, a ne radi se o prethodno navedenim „pomoćnim“ djelatno-

stima, ipak će takvi poslovi biti valjani odnosno društvo se ne može kasnije pozivati na tu činjenicu naspram trećih osoba te na taj način poništiti sklopljeni pravni posao. Dakle, iako je sudski registar javan te svatko može provjeriti je li određeno društvo s kojim želi sklopiti pravni posao registrirano za djelatnost koja čini sadržaj tog pravnog posla, ipak će poslovi sklopljeni izvan upisanih djelatnosti biti valjani.

Posljedice sklapanja pravnih poslova izvan djelatnosti

Zbog prekoračenja svojih ovlaštenja, sklapanja pravnih poslova izvan djelatnosti trgovačkog društva i sl. ne isključuje se eventualna imovinska i prekršajna odgovornost društva, odnosno njegovih zastupnika te će stoga trgovačko društvo, kao i odgovorna fizička osoba u društvu u navedenom slučaju odgovarati za prekršaj. Odgovornom fizičkom osobom smatra se član društva, član uprave odnosno izvršni direktor ili član nadzornog, odnosno upravnog odbora ili likvidator koji je po odredbama Zakona o trgovačkim društvima ili statuta, odnosno društvenog ugovora trgovačkog društva odgovorna osoba u društvu.

Obavljanje djelatnosti koja nije upisana u sudski registra

Kazna do **50 x**

Prekršaj čini trgovačko društvo (ili trgovac pojedinac) ako obavlja djelatnost koja nije upisana u sudskom registru. Iznimno, trgovačko društvo (ili trgovac pojedinac) ne čini prekršaj ako obavlja i druge djelatnosti koje nisu upisane u sudskom registru, a te druge djelatnosti služe obavljanju djelatnosti koje su upisane u sudskom registru, te se navedene druge djelatnosti obavljaju u manjem opsegu ili uobičajeno obavljaju uz upisanu djelatnost.

Propisana novčana kazna:

- za trgovačko društvo do 50.000,00 kuna;
- za odgovornu osobu do 7.000,00 kuna;
- za trgovca pojedinca do 50.000,00 kuna.

Kazna propisana: čl. 630. st. 1. toč. 5., st. 2. i st. 3. Zakon o trgovačkim društvima.